

Den Haag, 2 oktober 2015

Bestuurlijke simulatie calamiteit sociaal domein

Platform31
Anne-Marie Rijssenbeek
Projectleider Sociaal Domein

Gemeente Dongen
t.a.v. Zwanet van Kooten
Programmamanager 3T a.i.

Inhoudsopgave

Achtergrond	3
Vraagstelling	3
Over Platform31	3
Over Crisislab.....	3
Plan van aanpak.....	
Resultaten	5
Expertise en projectteam	5
Investing.....	5
Tot slot.....	6

Bijlage 1. CV's projectteam

Bijlage 2. Algemene Voorwaarden

Achtergrond

De transities zijn per 1 januari 2015 een feit. Calamiteiten in de (jeugd)zorg komen niet veel voor, maar hebben een grote maatschappelijke impact. Ze zijn helaas niet 100% uit te sluiten. In de nieuwe situatie zijn gemeenten verantwoordelijk voor de zorg, ook als er iets mis gaat. Aangeraden wordt om bestuur, organisatie en gemeenteraad vroegtijdig mee te nemen in de complexiteit en in de te maken afwegingen. Het oefenen in 'vredestijd' wordt dan ook aanbevolen.

Vraagstelling

De gemeente Dongen heeft Platform31 gevraagd een simulatiesessie te verzorgen voor (een gedeelte van) de raad, wethouder(s) en direct betrokken ambtenaren. Onderwerp is een fictieve calamiteit in het sociale domein, bijv. jeug, te denken valt aan een familiedrama. Hoe gaan de diverse actoren om met hun rol en wat gebeurt er in de interactie? Hoe voorkom je het schieten in de zogenaamde Risicoregelreflex? Hoe gaan de verschillende actoren om met de media?

Over Platform31

Platform31 is een not for profit-organisatie, ontstaan uit de fusie van KEI, Nicis Institute, Nirov en SEV. We zijn een kennis- en netwerkorganisatie voor stedelijke en regionale ontwikkeling en ondersteunen professionals en organisaties bij sociale, economische en ruimtelijke vraagstukken met praktijkgerichte kennis en relevante netwerken. We bekijken de samenleving vanuit wisselend perspectief: zonder vooringenomen standpunten maar luisterend, onafhankelijk en waar nodig 'meervoudig partijdig'. We gaan creatief op zoek naar hoe het beter kan in de ontwikkeling van stad en regio. Samen met partners ontwikkelt Platform31 kennis in wetenschappelijk onderzoek, praktijkexperimenten en netwerken. Deze kennis verspreiden we zowel breed in de vakwereld, als gericht in opleidingen, congressen en excursies.

Over Crisislab

Crisislab verricht evaluatie- en beleidsonderzoek op het terrein van crisisbeheersing en veiligheidszorg. Daarnaast verzorgen we ook crisisoefeningen en geven we opleidingen, trainingen en advies aan publieke en private organisaties over veiligheidsvraagstukken. We ondersteunen het onderzoek van de leeropdracht Besturen van Veiligheid aan de Radboud Universiteit Nijmegen dat zich onder andere richt op redelijk veiligheidsbeleid (waaronder de risicoregelreflex). We richten ons op de ontwikkeling en verspreiding van kennis op het domein van crisisbeheersing en fysieke veiligheid. Voor Crisislab is een kernactiviteit het verrichten van empirisch gefundeerd onderzoek (waaronder crisisevaluaties) op het veiligheidsdomein, omdat momenteel feiten vaak ontbreken bij beleidsvorming en discussie op het terrein van het besturen van veiligheid. Crisislab verzorgt trainingen om ontwikkelde kennis over te brengen.

Plan van aanpak

Het doel van de sessie is om de raad, wethouder(s) en ambtenaren houvast te bieden bij het daadkrachtig maar proportioneel kunnen reageren op de helaas onvermijdelijke incidenten in de gedecentraliseerde zorg. Wie trapt in de valkuil van continue verbetering door protocollering, meer opleidingseisen etc. kan al snel geen kind meer helpen. Het is daarom een bestuurlijke opgave om na dergelijke incidenten op de juiste wijze te reageren richting media, raad en bevolking. In de sessies wordt hier concreet mee geoefend.

Bij de sessie zetten we een ervaren trainer en een expert in om het proces te begeleiden en te definiëren, state-of-the-art kennis aan te bieden en tot onderlinge uitwisseling te komen. Dat gebeurt op maat, zodat we goed in kunnen gaan op vragen die spelen in uw gemeente. We vragen de gemeente vooraf relevante (beleids)documenten te sturen.

Tijdens de simulatiesessie:

- Werken we aan het vergroten van kennis over het omgaan met ernstige incidenten in de (jeugd)zorg vanuit een politiek-bestuurlijk perspectief (door 2 ervaren trainers)
- Creëren we een snelkookpansessie met raadsleden, wethouder en ambtenaren om daadwerkelijk te oefenen adhv een casus in het sociale domein. We zoomen in op de zogenaamde 'escalatiemomenten'
- Zetten we een ervaren trainer en een expert in om het proces te begeleiden en te definiëren, state-of-the-art kennis aan te bieden en tot onderlinge uitwisseling te komen
- Gaan we in op de vragen die spelen in uw gemeente

Onderdelen simulatiesessie (de sessie duurt circa 3 uur)

Door middel van kennisoverdracht, toepassing en ervaring komen aan bod:

- Het reageren nadat een ernstig incident heeft plaatsgevonden in de media
- Hoe bespreek je dit en leer je er van?
- Hoe voorkom je de zogenaamde risicoregelreflex (dichttimmeren met regels en protocollen na een incident)
- Wat zijn de mogelijkheden van de raad en de wethouder?
- Gedurende de hele sessie is er mogelijkheid vragen te stellen

Deelnemers

De gemeente stelt de deelnemers voor de simulatiesessie samen. Er is een maximum van ca 17 deelnemers voor deze simulatiesessie. Meer deelnemers gaat vaak ten koste van de interactie binnen een groep en de 'veilige' setting om met elkaar te oefenen. Suggestie is om specifiek de fractiewoordvoerders/raadsleden met sociaal domein in hun portefeuille uit te nodigen.

Resultaten

- Een simulatiesessie met (gedeelte van de) raad, wethouder(s) en aantal ambtenaren.

Na de sessie gaan de deelnemers naar huis met de laatste kennis omtrent het omgaan met risico's in het sociale domein, en hebben zij een gezamenlijke 'basiskennis'. Daarnaast hebben zij actief ervaren hoe zij de kennis kunnen toepassen wanneer er een calamiteit plaatsvindt, en hoe zij tegelijkertijd hun eigen rol niet uit het oog verliezen en weten hoe om te gaan met pers en inwoners. Uit de simulatiesessie komen aanbevelingen (ook bestuurlijke principes), omgaan met de media en dilemma's naar voren. De trainers sturen er samen met de deelnemers op om

dilemma's helder te krijgen, goede voorbeelden te benoemen en een veilige oefensessie te creëren.

Expertise en projectteam

Trainers:

- Helga Koper (programmamanager sociaal domein Platform31)
- Ira Helsloot (hoogleraar besturen van veiligheid Radboud Universiteit en Crisislab)

Vorbereiding en afstemming (niet bij sessie zelf aanwezig):

- Anne-Marie Rijssenbeek (projectleider sociaal domein)

Zie bijlage 1 voor de cv's van het projectteam

Investering

De investering voor de beschreven simulatiesessie bedraagt XXXXXXXX Dit bedrag bestaat uit alle ontwikkel-, voorbereidings- en uitvoeringskosten en trainerskosten. In deze prijs zijn niet de kosten voor locatie en catering opgenomen. Onze inschatting is, dat het voordeliger voor de gemeente Dongen is om eigen ruimte en catering te verzorgen.

¹ Oude (lagere) tarief van toepassing omdat de sessie reeds in het voorjaar 2015 besproken is

Planning en randvoorwaarden

De sessie vindt plaats op 15 oktober 2015. Die datum is inmiddels afgestemd.

Platform31:

- Bereidt de simulatiesessie voor in afstemming met de contactpersoon van de gemeente Dongen
- Verzorgt en begeleidt de simulatiesessie door twee ervaren trainers

Na afloop sturen we de presentatie naar de contactpersoon. Een verslag/notulen is niet inbegrepen.

Dongen zorgt voor:

- Één contactpersoon
- Het organiseren van de facilitaire zaken:
 - Zaal (bij voorkeur niet de raadzaal) met drie subzaaltjes (voor de groepsopdracht)
 - Techniek: beamer en scherm,laptop en geluidsboxjes in de plenaire zaal voor afspelen film
 - Catering (koffie/thee/fris/koek bij inloop en pauze, evt. broodjes bij de inloop)
 - Flipover met 5 stiften
- De werving van de deelnemers en het aanleveren van namen, functies, partij (en oppositie/coalitie) van de deelnemers aan Platform31
- Het aanleveren van relevante beleidsstukken ter voorbereiding voor de trainers (bijv. beleidsnota jeugd, beleidsnota sociaal domein, sociaal calamiteitenplan)

Tot slot

We hopen dat we u hiermee een passend aanbod doen. Vanzelfsprekend zijn we bereid deze offerte nader toe te lichten. Door ondertekening gaat u akkoord met onze Algemene Voorwaarden. Deze treft u aan in de bijlage.

Oprachtnemer

Oprachtgever

Platform31

Helga Koper

Programmamanager sociaal domein

Gemeente Dongen

Zwanet van Kooten

Programmamanager 3T a.i.

Bijlage 1. CV's projectteam

Helga Koper
Programmamanager sociaal domein

Helga Koper is sinds februari 2011 werkzaam bij Platform31 (Voorheen Nicis Institute). Vanuit haar functie als programmamanager sociaal domein heeft zij een adviserende rol richting de steden op het sociaal domein. Vanuit haar integrale kijk op vraagstukken zoekt zij verbindingen tussen stedelijke vraagstukken en de diverse domeinen. Daarnaast heeft zij de nodige bijeenkomsten georganiseerd en geleid en diverse projecten opgezet. Zij heeft een brede ervaring op het gebied van politiek-bestuurlijke vraagstukken zowel op landelijk, provinciaal als lokaal niveau. Als beleidsmedewerker in de Tweede Kamer heeft zij zich bezig gehouden met vraagstukken rond o.a. zorg, sociale zekerheid, onderwijs, bestuur en veiligheid. Als politiek adviseur Provinciale staten heeft zij het jeugdzorg dossier een aantal jaren intensief gevolgd. Met haar 8 jaar ervaring als raadslid (tot 2014) kent zij de ins en outs van het politiek bestuurlijk handelen.

Ira Helsloot
Hoogleraar Besturen van Veiligheid Radboud Universiteit

Prof. Dr. Ira Helsloot is hoogleraar Besturen van Veiligheid aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Hij is oorspronkelijk gepromoveerd als wiskundige, maar houdt zich sinds 1994 bezig met onderzoek naar rampenbestrijding, crisisbeheersing en fysieke veiligheid. Van 2006 tot en met 2011 was hij hoogleraar Crisisbeheersing en Fysieke veiligheid aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. De laatste jaren houdt hij zich onder andere bezig met 'redelijk veiligheidsbeleid' en was (mede daarom) nauw betrokken bij het rijksprogramma Risico's en verantwoordelijkheden van het ministerie van BZK waar 4 jaar lang de risicoregelreflex werd bestudeerd. Hij verzorgt al ongeveer ander half jaar presentaties en trainingen op het onderwerp Risicoregelreflex in de jeugdzorg. Zie ook: <http://crisislab.nl/ira-helsloot/>

Anne-Marie Rijssenbeek
Projectleider Sociaal Domein

Sinds november 2010 werkt Anne-Marie Rijssenbeek bij Platform31 als projectleider. Zij heeft veel ervaring met het geven van trainingen (op het terrein van veiligheid/risicjongeren) en organiseren van bijeenkomsten in het sociale domein. Anne-Marie heeft de 'simulatiesessie omgaan met incidenten in de (jeugd)zorg' ontwikkeld. Ze is verder projectleider integrale aanpak (over sociale wijkteams), en was eindredacteur van de Kluwer Kleine Gids Passend onderwijs. Anne-Marie is voorheen gedetacheerd geweest bij het G32-stedennetwerk (conferenties over jeugdzorg) en bij het ministerie van BZK (Project integrale aanpak/sociale wijkteams). Daarvoor was zij adviseur directeur Wonen van De Key, een Amsterdamse woningbouwcorporatie.

Bijlage 2. Algemene Voorwaarden

Artikel 1:

Op alle door Platform31 uitgebrachte offertes en alle met Platform31 gesloten overeenkomsten zijn deze algemene voorwaarden van toepassing en wordt de toepasselijkheid van eventuele andere algemene voorwaarden nadrukkelijk uitgesloten.

Artikel 2:

Indien er tijdens de uitvoering van de opdracht, zoals schriftelijk tussen partijen overeengekomen, nog aanvullende activiteiten worden gevraagd zal hiervoor een nieuwe offerte worden uitgebracht.

Artikel 3:

Na ondertekening van deze offerte wordt 50% van de opdrachtsom in rekening gebracht. Het resterende bedrag wordt twee weken na voltooiing van de opdracht in rekening gebracht. Afwijkende factureringsafspraken dienen schriftelijk te zijn overeengekomen. Facturen dienen binnen 14 dagen na factuurdatum te worden voldaan.

Artikel 4:

De opdracht kan tot maximaal twee weken voor aanvang door de opdrachtgever worden geannuleerd. In dit geval zullen de reeds gemaakte kosten worden gedeclareerd. Indien de opdracht binnen een termijn van twee weken voor aanvang van de opdracht wordt geannuleerd dan wel gedurende de looptijd van de opdracht dient 100% van het offertebedrag te worden vergoed aan Platform31.

Artikel 5:

Eventuele kennisoverdrachtproducten of schriftelijk materiaal t.b.v. de uitvoering van de activiteiten, vervaardigd door Platform31 dan wel degene die het in opdracht van Platform31 heeft vervaardigd, blijft eigendom van Platform31 met tevens het daarop rustende auteursrecht. Zonder uitdrukkelijke voorafgaande schriftelijke toestemming is het de opdrachtgever en/of eventuele derden, niet toegestaan het materiaal te reproduceren of in te zetten voor andere doeleinden dan de afgesproken doeleinden.

Artikel 6:

Over initiatieven gericht op landelijke publiciteit (via diverse communicatiemiddelen) wordt door opdrachtgever voorafgaand overleg gepleegd met Platform31.

Artikel 7:

Platform31 behoudt zich het recht voor om algemene resultaten en informatie die voortvloeien uit de opdracht ten dienst te stellen voor het algemeen nut, tenzij de opdrachtgever de informatie als vertrouwelijk heeft bestempeld.

Artikel 8:

Platform31 zal met betrekking tot alle informatie die zij in het kader van een maatwerkopdracht van de opdrachtgever ontvangt, geheimhouding betrachten.

Artikel 9:

Door het aangaan van een overeenkomst met Platform31 wordt aan Platform31 toestemming verleend voor automatische bewerking van de uit de overeenkomst verkregen persoonsgegevens. Deze persoonsgegevens zal

Platform31 uitsluitend gebruiken voor haar eigen activiteiten. Platform31 zal de door haar verkregen persoonsgegevens beheren op de wijze die de wet voorschrijft.

Artikel 10:

Opdrachtgever vrijwaart Platform31 voor iedere aansprakelijkheid . Mocht Platform31 toch gehouden zijn om enige vorm van aansprakelijkheid te erkennen dan is de aansprakelijkheid van Platform31 beperkt tot het bedrag dat in het desbetreffende geval uit hoofde van de door haar gesloten aansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald/ beperkt tot eenmaal het bedrag van de opdrachtsom.

Wanneer Platform31 haar verplichtingen uit de overeenkomst niet nakomt, door aan uitsluitend Platform31 toe te wijzen oorzaken, betreft de aansprakelijkheid maximaal het bedrag van de opdrachtsom.

Artikel 11:

De overeenkomst eindigt door het verstrijken van de termijn waarvoor zij is aangegaan. Tussentijdse beëindiging is slechts mogelijk met onderling goedvinden tussen de betrokken partijen of indien er sprake is van een dringende reden. Er kan sprake zijn van een dringende reden indien (niet uitsluitend):

- opdrachtgever zonder instemming van Platform31 afwijkt van de overeengekomen afspraken;
- één van de partijen de algemene voorwaarden niet nakomt;
- de opdrachtgever handelingen verricht of nalaat waardoor schade berokkend wordt aan de naam en/of doelstelling van Platform31;
- sprake is van liquidatie, van (aanvraag van) surséance van betaling of faillissement, van beslaglegging - indien en voor zover het beslag niet binnen drie maanden is opgeheven - ten laste van de opdrachtgever, van schuldsanering of een andere omstandigheid waardoor de opdrachtgever niet langer vrijelijk over zijn vermogen kan beschikken. In deze gevallen staat het Platform31 vrij om de overeenkomst terstond en met directe ingang op te zeggen danwel de order of overeenkomst te annuleren, zonder enige verplichting harerzijds tot betaling van enige schadevergoeding of schadeloosstelling. De vorderingen van Platform31 op de opdrachtgever zijn in dat geval onmiddellijk opeisbaar.

Artikel 12:

Geschillen tussen Platform31 en opdrachtgever die betrekking hebben op de wijze waarop Platform31 de overeengekomen werkzaamheden heeft uitgevoerd, worden in eerste instantie in onderling overleg tussen de partijen tot een oplossing gebracht. Indien geen oplossing kan worden bereikt in onderling overleg wordt het geschil op initiatief van een van beide partijen voorgelegd aan een onpartijdige bemiddelaar die ingeschreven is in het register van het Mediators Federatie Nederland. Leidt zijn bemiddeling niet tot een overeenkomst tussen partijen waarin het geschil wordt opgelost, dan staat het ieder der partijen vrij het conflict aan de burgerlijke rechter voor te leggen.

Artikel 13:

Platform31 behoudt zich het recht nadere voorwaarden te stellen, welke schriftelijk vastgelegd dienen te worden. Nadere voorwaarden vereisen schriftelijke instemming van de opdrachtgever, waarna zij onlosmakelijk deel uitmaken van de algemene voorwaarden.